

12 oborivih poslovnih mitova

Kapitalizam, kao proces „stvaralačkog razaranja“ (Schumpeter), nikad nije pridavao važnost životnom vijeku tvrtke. Danas, međutim, kad se čitav život odvija „guglovskom“ brzinom, i kad cjeloživotno obrazovanje postaje potreba, a cjeloživotno zaposlenje prošlost, u njemu su tvrtke nepodnošljivo lako izložene „stvaralačkom“ zatvaranju i otvaranju.

Zlatko Kurtović, dipl.
oec.

Suvremeni ritam života mijenja i samu percepciju trajanja tvrtke i sam doživljaj njenog zatvaranja, kako kod njenih vlasnika tako i kod njenih managera i zaposlenika. Unatoč tome, svi ozbiljni ljudi u svim vremenima, pa i našem današnjem, želete da njihova tvrtka, kao njihova kreacija i kao izvor njihova života, traje što duže i živi što kvalitetnije.

Vjerojatno potaknuti istom željom, kao i tendencijom skraćivanja životnog vijeka tvrtke, u Americi su J. C. Collins i J. I. Porras proveli jedno veliko istraživanje o tajnama dugovječnog života tvrtke. Istraži-

vanje je završeno koncem prošlog stoljeća, a njegovi su nam korisni nalazi postali dostupni, u hrvatskom prijevodu, tek prošle godine.

ČIMBENICI DUGOG TRAJANJA

Spomenuto istraživanje je obuhvatilo poslovnu povijest 18 iznimno uspješnih i iznimno dogovječnih kompanija, od kojih je 17 američkih, a jedna japanska. S ciljem da što točnije ustanove čimbenike njihove izvrsnosti i trajnosti, uspoređivali su ih s isto toliko kompanija sličnih godina i slične djelatnosti, te samo neznatno slabijih poslovnih rezultata. Kao prethodnicu svojih nalaza istraživači su naveli i oborili 12 čestih poslovnih mitova:

1 Velika ideja. Svoje vrijeme i svoju kreativnost ne trošite na traženje velikih ideja i *pokazivanje vremena*, nego na izradu satova, mehanizama koji proizvode poslovne uspjehе.

2 Karizma vode. Poštujte karizmatičnog vođu, ali i bez njega možete biti odlični. Imajte na umu da je karizmatični Welch „bio proizvod GE-a jednako toliko koliko je GE bio njegov proizvod“.

3 Mjesto profita. Na umu svakako trebate imati profit, ali za stvaranje izvrsne tvrtke morate sljediti njene osnovne vrijednosti i imati osjećaj njene SVRHE, one koja će ostati i nakon vašeg odlaska.

4 Skup vrijednosti. Ne kopirajte vrijednosti velikih tvrtki. Poslovne rezultate vaše tvrtke presudno određuje dubina vjere u skup njenih vrijednosti, a ne sadržaj toga skupa.

5 Stalnost i promjena. Trebate čuvati samo bitne odrednice identiteta tvrtke. Tako možete djelotvornije mijenjati sve ostalo, i sa svakim novim uspjehom jačati njezin identitet.

6 Preuzimanje rizika. Ako želite poslovati natprosječno uspješno morate preuzimati i natprosječne rizike, morate postavljati i ostvarivati i velike, teške i smione ciljeve (VTSC-e).

7 Sjajno mjesto. Ne težite da vaša tvrtka postane sjajno mjesto rada za sve ljudе, već samo za one koji su potpuno predani njenim osnovnim vrijednostima. Novi ljudi se moraju uklopiti i napredovati ili će biti „zatrati poput virusa“.

8 Strateško planiranje. Ne opterećujte se strateškim planiranjem. Ono što je u velikim tvrtkama izgledalo kao plod sjajnih strateških planova često je bilo plod – „sasvim doslovno“ – slučajnosti.

9 Dolazak direktora. Stvarajte direktore u vlastitoj kući. Naime, u ukupno 1.700 godina 18 sjajnih tvrtki, istraživači su pronašli „samo četiri slučaja“ u kojima je glavni direktor angažiran izvana.

10 Pobjedivanje konkurenčije.

Najviše se morate usredotočiti na pobjedivanje samih sebe, svojih slabosti. Pobjedivanje konkurenčije dolazi kao rezidualan rezultat vlastitog usavršavanja.

11 Ovce i novci. Nikad nemojte dvojiti između stabilnosti i napretka; istodobno trebate težiti i prvom i drugom. Umjesto „tiranskog ILI“ trebate prakticirati „genijalno I“.**12 Iskaz o viziji.** Pa dobro, trebate se pomučiti oko ovog iskaza. Ali ako tu stanete, niste učinili ništa. Iskaz o viziji morate ugraditi u stil rada svakog zaposlenika, i radnu kulturu čitave tvrtke.**SAČUVAJTE BIT – MIJENJAJTE SVE OSTALO**

Sad prelazimo na pitanje KAKO u vremenu „guglovskih“ brzina, kao i „nepodnosišljive lakoće“ orijentiranja na kratak rok, tvrtku usmjeriti i voditi prema dugoročnom poslovanju, prema trajanju dužem od trajanja određenih uvjeta poslovanja i trajanja potražnje za određenim proizvodom?

Prethodno navedeni čimbenici dugog životnog vijeka, naglašavaju voditelji istraživanja u kojem su ovi čimbenici otkriveni i utvrđeni, u sjajnim tvrtkama djeluju zajedno i istodobno. No u kontekstu gore postavljenog pitanja ipak možemo izdvojiti čimbenik „slučajnosti“, kojeg voditelji implicitno obrazlaže pod naslovom „Pokušati mnoge stvari i zadržati one koje uspijevaju“. No kako ovaj naslov asocira na svaštarenje, odmah ga valja povezati s čimbenikom „čuvanja biti“, o kojem podrobnije govore pod naslovom „Sačuvati bit – poticati napredak“.

Uz ovo valja ponovo istaknuti da je ovdje riječ o poslovnim iskustvima najboljih i najdugovečnijih tvrtki, onih koje su uspješno odgovarale i na najteže izazove prošlog stoljeća, a neke od njih i pretprošlog.

Glavna poanta dvaju izdvojenih čimbenika trajnosti može se izraziti ovako: *Kako uspjeh svake tvrtke stvaraju njeni ljudi, sasvim je sigurno da će one tvrtke koje su razvile snažan identitet, i koje ga temelje na istinskim ljudskim vrijednostima, najbolje pratiti sve tržišne, tehnološke i kulturne promjene, te najsnažnije odgo-*

varati na sve poslovne izazove.

TRAJNO načelo tvrtke, ili jedan od temeljnih elemenata njenog identiteta, može biti i stalna promjena svega što može bolje služiti SVRSI i postati profitabilnije. Istraživanje najboljih kompanija podupire konцепciju trajne promjene i trajnog sustavnog usavršavanja. Štoviše, u njima je ta konceptacija „institucionalizirana navika... utkana u tkivo organizacije...“.

Potvrda ovog stava dolazi s dvije strane. S jedne strane, unutarnja snaga identiteta tvrtke može omogućiti najviše eksperimenta, potaknuti najviše pokušaja i podnijeti najviše pogrešaka. S druge strane, identifikacija s njenim snažnim identitetom potiče sve njene zaposlenike da se snažno zalažu kako bi upravo kroz promjene još više ojačali svoju tvrtku.

TRAJNOST U HRVATSKOJ

U svakom poslovnom uspjehu sudjeluju, može se reći, zajednički globalni i specifični lokalni čimbenici. Ovdje se fokusiramo na specifične hrvatske čimbenike trajnosti tvrtke, uz pretpostavku da s čitavim svijetom dijelimo sličan razvoj tehnologije, kao

Najbrži prijenosni skener za managere u pokretu

PROMO

Canon imageFORMULA P-150 najbrži je obostrani skener s USB napajanjem na tržištu te nudi prijenosno rješenje za skeniranje ma gdje se nalazili.

Učinkovito skeniranje dokumenata postalo je obvezan korak u prevođenju papirnatih dokumenata u digitalni oblik unutar rješenja za upravljanje sadržajima u poslovnim okruženjima, pritom se koriste brzi optički čitači dokumenata, koji nude pouzdanost, snagu i funkcionalnost. Većina tih uređaja namijenjena je umreženim uredskim sredinama i radnim skupinama gdje svojom robusnošću i brzinom učinkovito ispunjavaju dnevne zadatke većeg broja ljudi. Za potrebe malih ureda, pojedinaca te prvenstveno mobilnih korisnika primjerenoj su takozvani osobni čitači, dovoljno mali, da ih poslovni ljudi

imageFORMULA P-150 prikladan je za brojne sektore, uključujući bankarstvo, osiguranje, državne ustanove, zdravstvo, prijevoz, telekomunikacije i obrazovanje, u kojima su arhiviranje, dohvaćanje i pohrana dokumenata od ključne važnosti za uspjeh poslovanja.

mogu nositi sa sobom te jednostavni za korištenje tako da su brzo pripremljeni i postavljeni za rad. Canonova ponuda u segmentu čitača sadrži imageFORMULA P-150 i njegovu varijantu za korisnike računala Apple Mac imageFORMULA P-150M.

Skener imageFORMULA P-150 jedinstven je u svojoj klasi jer se odlikuje ugrađenom programskom opremom koja omogućuje trenutno uključivanje i skeniranje s bilo kojeg računala, najvećom brzinom skeniranja čak petnaest stranica u minuti uz napanje putem USB-a te automatskim ulagačem dokumenata koji odjedanput može obraditi do dvadeset listova, čime se omogućuje produktivno skeniranje skupa dokumenata. Riječ je o jednom od najmanjih obostranih skenera formata A4 na tržištu, što ga čini idealnim za korisnike kojima je skeniranje potrebno u pokretu, u uredu ili kod kuće.

Savršen je za managere u pokretu koji moraju brzo prenijeti dokumente u središnjicu dok obilaze klijente ili su na poslovnom putu. Narudžbenice, zahtjeve za provizijom, ugovore, mjesecna izvješća, račune, fotografije i rukom pisane bilješke moguće je skenirati i prenijeti u ured s bilo koje udaljene ili klijentove lokacije.